

Chính thức xóa bỏ cơ chế Nhà nước độc quyền sản xuất vàng miếng

16:59 26/08/2025

Chính phủ vừa ban hành Nghị định số 232/2025/NĐ-CP ngày 26/8/2025 sửa đổi bổ sung một số điều của Nghị định số 24/2012/NĐ-CP ngày 03/4/2012 của Chính phủ về quản lý hoạt động kinh doanh vàng.

Mua bán vàng từ 20 triệu đồng/ngày trở lên phải thanh toán qua tài khoản ngân hàng

Nội dung đáng chú ý của Nghị định 232/2025/NĐ-CP là đã bãi bỏ khoản 3 Điều 4 của Nghị định 24/2012/NĐ-CP xóa bỏ cơ chế Nhà nước độc quyền sản xuất vàng miếng, xuất khẩu vàng nguyên liệu và nhập khẩu vàng nguyên liệu để sản xuất vàng miếng.

Mở rộng phạm vi điều chỉnh đối với hoạt động sản xuất vàng miếng

Về phạm vi điều chỉnh, Nghị định số 232/2025/NĐ-CP đã bổ sung "hoạt động sản xuất vàng miếng" tại khoản 1 Điều 1 của Nghị định số 24/2012/NĐ-CP. Cụ

thể:

"1. Nghị định này quy định về hoạt động kinh doanh vàng, bao gồm: Hoạt động sản xuất, gia công vàng trang sức, mỹ nghệ; hoạt động kinh doanh mua, bán vàng trang sức, mỹ nghệ; hoạt động sản xuất vàng miếng; hoạt động kinh doanh mua, bán vàng miếng; hoạt động xuất khẩu, nhập khẩu vàng và các hoạt động kinh doanh vàng khác, bao gồm cả hoạt động kinh doanh vàng trên tài khoản và hoạt động phái sinh về vàng."

Bên cạnh đó, Nghị định số 232/2025/NĐ-CP sửa đổi, bổ sung khoản 2 Điều 3 của Nghị định số 24/2012/NĐ-CP về khái niệm vàng miếng: "2. Vàng miếng là sản phẩm vàng được dập thành miếng, có đóng chữ, số chỉ khối lượng, chất lượng, có ký mã hiệu của doanh nghiệp và ngân hàng thương mại được Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (NHNN) cho phép sản xuất; vàng miếng do Ngân hàng Nhà nước tổ chức sản xuất trong từng thời kỳ".

Theo quy định mới, cụm từ "tổ chức tín dụng" được sửa thành "ngân hàng thương mại" để phù hợp với phạm vi hoạt động của ngân hàng thương mại tại Luật Các tổ chức tín dụng (khoản 17, 21 và khoản 38 Điều 4 và khoản 1 Điều 114) và định hướng chỉ cho phép các ngân hàng thương mại (không bao gồm các tổ chức tín dụng khác) được thực hiện hoạt động sản xuất vàng miếng, hoạt động xuất khẩu, nhập khẩu vàng.

Nghị định số 232/2025/NĐ-CP cũng sửa đổi, bổ sung khoản 6 Điều 4, theo đó hoạt động sản xuất vàng miếng là hoạt động kinh doanh có điều kiện và phải được NHNN cấp Giấy phép. Việc sửa đổi, bổ sung phù hợp với mục tiêu chuyển từ cơ chế độc quyền sản xuất vàng miếng sang cơ chế cấp phép hoạt động sản xuất vàng miếng.

Mua bán vàng từ 20 triệu đồng/ngày trở lên phải thanh toán qua tài khoản ngân hàng

Nghị định số 232/2025/NĐ-CP cũng bổ sung khoản 10 Điều 4 của Nghị định số 24/2012/NĐ-CP về thanh toán mua, bán vàng: "Việc thanh toán mua, bán vàng có giá trị từ 20 triệu đồng trong ngày trở lên của một khách hàng phải được thực hiện thông qua tài khoản thanh toán của khách hàng và tài khoản thanh toán của doanh nghiệp kinh doanh vàng mở tại ngân hàng thương mại, chi nhánh ngân hàng nước ngoài".

Việc bổ sung quy định nêu trên để đảm bảo yêu cầu về xác thực thông tin khách hàng nhưng không tạo thêm nghĩa vụ của khách hàng do việc xác thực đã được thực hiện khi khách hàng mở và sử dụng tài khoản thanh toán tại ngân

hàng thương mại, chi nhánh ngân hàng nước ngoài. Quy định này cũng nhằm tăng tính công khai, minh bạch trong giao dịch mua, bán vàng.

Nghị định số 232/2025/NĐ-CP cũng bổ sung khoản 5a Điều 6 về trách nhiệm của doanh nghiệp hoạt động sản xuất vàng trang sức, mỹ nghệ. Theo đó, khi bán vàng nguyên liệu mua từ doanh nghiệp, ngân hàng thương mại quy định tại Điều 11a Nghị định này phải lập và sử dụng hóa đơn điện tử theo quy định của pháp luật; lưu trữ đầy đủ, chính xác dữ liệu giao dịch bán vàng nguyên liệu; thực hiện kết nối cung cấp thông tin cho Ngân hàng Nhà nước theo quy định của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước.

Việc bổ sung trách nhiệm của doanh nghiệp hoạt động sản xuất vàng trang sức, mỹ nghệ khi bán vàng nguyên liệu mua từ doanh nghiệp, ngân hàng thương mại phải lập và sử dụng hóa đơn điện tử; lưu trữ dữ liệu để đảm bảo minh bạch, có kiểm soát trong các giao dịch mua, bán vàng nguyên liệu.

Điều kiện cấp Giấy phép sản xuất vàng miếng

Đáng chú ý, Nghị định đã bổ sung Điều 11a sau Điều 11 Nghị định số 24/2012/NĐ-CP về điều kiện cấp Giấy phép sản xuất vàng miếng. Cụ thể như sau:

"Điều 11a. Điều kiện cấp Giấy phép sản xuất vàng miếng

Doanh nghiệp được Ngân hàng Nhà nước xem xét cấp Giấy phép sản xuất vàng miếng khi đáp ứng đủ các điều kiện sau:

- a) Có Giấy phép kinh doanh mua, bán vàng miếng;
- b) Có vốn điều lệ từ 1.000 tỷ đồng trở lên;
- c) Không bị xử phạt vi phạm hành chính về hoạt động kinh doanh vàng hoặc bị xử phạt vi phạm hành chính về hoạt động kinh doanh vàng nhưng đã thực hiện xong các biện pháp khắc phục hậu quả theo Quyết định xử phạt vi phạm hành chính, các kiến nghị có thời hạn thực hiện tại Kết luận thanh tra, kiểm tra của cơ quan nhà nước có thẩm quyền (nếu có);
- d) Có quy định nội bộ quy định về sản xuất vàng miếng bao gồm những nội dung cơ bản như quy trình nhập nguyên liệu; quy trình sản xuất vàng miếng; quy trình giám sát sản xuất; quy trình kiểm soát chất lượng sản phẩm.

Ngân hàng thương mại được Ngân hàng Nhà nước xem xét cấp Giấy phép sản xuất vàng miếng khi đáp ứng đủ các điều kiện sau:

- a) Có Giấy phép kinh doanh mua, bán vàng miếng;
- b) Có vốn điều lệ từ 50.000 tỷ đồng trở lên;
- c) Không bị xử phạt vi phạm hành chính về hoạt động kinh doanh vàng hoặc bị xử phạt vi phạm hành chính về hoạt động kinh doanh vàng nhưng đã thực hiện xong các biện pháp khắc phục hậu quả theo Quyết định xử phạt vi phạm hành chính, các kiến nghị có thời hạn thực hiện tại Kết luận thanh tra, kiểm tra của cơ quan nhà nước có thẩm quyền (nếu có);
- d) Có quy định nội bộ quy định về sản xuất vàng miếng bao gồm những nội dung cơ bản như quy trình nhập nguyên liệu; quy trình sản xuất vàng miếng; quy trình giám sát sản xuất; quy trình kiểm soát chất lượng sản phẩm.

Thống đốc Ngân hàng Nhà nước quy định hồ sơ, thủ tục cấp Giấy phép sản xuất vàng miếng".

Quy định các điều kiện nêu trên để đảm bảo doanh nghiệp, ngân hàng thương mại sản xuất vàng miếng là các tổ chức có kinh nghiệm, có đủ năng lực tài chính, tuân thủ pháp luật về hoạt động kinh doanh vàng để thực hiện sản xuất vàng miếng. Đây cũng là cơ sở cần thiết để doanh nghiệp, ngân hàng thương mại có thể bắt tay ngay vào hoạt động sản xuất vàng miếng khi được cấp Giấy phép sản xuất vàng miếng, đáp ứng yêu cầu cấp bách về quản lý hiệu quả thị trường vàng trong bối cảnh hiện nay, đảm bảo nguyên tắc Nhà nước vẫn quản lý hoạt động sản xuất vàng miếng.

Trách nhiệm của các tổ chức được phép sản xuất, kinh doanh mua, bán vàng miếng

Ngoài ra, đối với phần trách nhiệm của các tổ chức được phép sản xuất, kinh doanh mua, bán vàng miếng tại Điều 12 của Nghị định số 24/2012/NĐ-CP, Nghị định 232/2025/NĐ-CP cũng bổ sung một số nội dung mới theo hướng mở rộng, tăng trách nhiệm đối với doanh nghiệp, ngân hàng thương mại sản xuất vàng miếng (khoản 3) và trách nhiệm đối với doanh nghiệp, tổ chức tín dụng kinh doanh mua bán vàng miếng (khoản 4). Cụ thể:

"Điều 12. Trách nhiệm của các tổ chức được phép sản xuất, kinh doanh mua, bán vàng miếng

Chỉ được phép sản xuất, kinh doanh mua, bán loại vàng miếng quy định tại khoản 2 Điều 3 Nghị định này.

Chấp hành các quy định của pháp luật về chế độ kế toán, lập và sử dụng hóa đơn chứng từ.

Ngoài các quy định tại khoản 1, 2 và 5 Điều này, doanh nghiệp, ngân hàng thương mại sản xuất vàng miếng có trách nhiệm:

- a) Công bố tiêu chuẩn áp dụng, khối lượng, hàm lượng của sản phẩm theo quy định của pháp luật và chịu trách nhiệm trước pháp luật về tiêu chuẩn khối lượng, hàm lượng sản phẩm đã sản xuất đúng với tiêu chuẩn khối lượng, hàm lượng đã công bố;
- b) Chịu hoàn toàn trách nhiệm về sản phẩm vàng miếng do mình sản xuất, bảo hành sản phẩm vàng miếng cho khách hàng theo quy định pháp luật; lưu trữ đầy đủ, chính xác dữ liệu vàng miếng được sản xuất;
- c) Xây dựng hệ thống thông tin xử lý, lưu trữ dữ liệu vàng miếng được sản xuất có những nội dung cơ bản bao gồm thông tin nguyên liệu đầu vào, thời gian sản xuất, sản phẩm đầu ra; thực hiện kết nối cung cấp thông tin cho Ngân hàng Nhà nước theo quy định của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước.

Ngoài các quy định tại khoản 1, 2 và 5 Điều này, doanh nghiệp, tổ chức tín dụng hoạt động kinh doanh mua, bán vàng miếng có trách nhiệm:

- a) Niêm yết công khai giá mua, giá bán vàng miếng tại địa điểm giao dịch hoặc trên trang thông tin điện tử và kết nối cung cấp thông tin về mức giá niêm yết cho Ngân hàng Nhà nước;
- b) Không được phép thực hiện kinh doanh vàng miếng thông qua các đại lý ủy nhiệm;
- c) Có biện pháp và trang thiết bị bảo đảm an toàn trong hoạt động kinh doanh;
- d) Xây dựng quy định nội bộ về mua, bán vàng miếng, trong đó quy định rõ quy trình giao dịch mua, bán vàng miếng với khách hàng; công bố công khai thông tin về quyền và nghĩa vụ của khách hàng trên trang thông tin điện tử của tổ chức tín dụng, doanh nghiệp hoặc niêm yết công khai tại trụ sở giao dịch; lưu trữ đầy đủ, chính xác dữ liệu giao dịch mua bán vàng miếng;
- đ) Xây dựng hệ thống thông tin xử lý, lưu trữ dữ liệu giao dịch mua bán vàng miếng có những nội dung cơ bản bao gồm thông tin căn cước đối với cá nhân, mã số thuế doanh nghiệp đối với doanh nghiệp, khối lượng và giá trị giao dịch của bên mua, bán; thực hiện kết nối cung cấp thông tin cho Ngân hàng Nhà nước theo quy định của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước.

Tuân thủ các quy định tại Nghị định này và các quy định của pháp luật khác có liên quan".

Theo chinhphu.vn